

TAMPERE

7.6.2021

Kaleva-Hakametsä –paikalliskeskuksen ydinalue, asemakaava nro 8826

Diarinumero: TRE: 3609/10.02.01/2020

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

OAS -vaihe

Nähtävillä oloaikana 24.9.–16.10.2020 saadut kommentit (7 kpl) ja mielipiteet (7 kpl) / (yhteensä 14 kpl)

Etäyleisötilaisuus 5.10.2020 saadut mielipiteet ja annetut vastaukset.

Suunnittelualue 8826

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Pirkanmaan ELY-keskus 22.10.2020</p> <p>ELY-keskus on tutustunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja toteaa että kaava kuuluu ELY-keskuksen valvontatehtävään mm. valtakunnalliseksi esitetyn maisema-alueeseen takia ja esittää asemakaavasta viranomaisneuvottelua (MRL 66 §).</p>		<p>Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään 16.12.2020.</p>
<p>Pirkanmaan liitto 9.10.2020</p> <p>Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa ko. osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tai valmisteluaineistosta.</p>		

<p>Pirkanmaan maakuntamuseo 8.10.2020</p> <p>Maiseman arvojen osalta hankkeella voi olla vaikutusta Kalevanharjun valtakunnallisesti arvokkaaksi inventoituun maisema-alueeseen, Tampereen kaupunkikuvaan sekä Kalevankankaan muinaisjäännösalueeseen, joka sijaitsee kaava-alueen välittömässä läheisyydessä, sen länsilounaispuolella.</p> <p>Historiallisen taistelupaikan lisäksi Kalevanharjun alueella sijaitsee myös kiinteinä muinaisjäännösinä rauhoitettuja hiilimiiluja, jotka sisältyvät harjun monimuotoisiin maisemallisiin arvoihin ja joiden vaaliminen tulee ottaa huomioon laadittaessa viereisen alueen asemakaavaa.</p> <p>Asemakaavatyön yhteydessä tulee tarkastella korkean rakentamisen mahdollisuuksia kyseisellä paikalla. Huomiota tulee kiinnittää erityisesti siihen, miten korkea uudisrakennus vaikuttaa Kalevanharjun maisemalliseen ja muinaisjäännöskohteen arvoon sekä Tampereen kaupungin kaukomaisemassa näkyvään silhuettiin ja kaupunkikuvaan.</p>		<p>Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan suurmaisema-, kaupunkikuva- ja viherverkkoselvitys. Selvityksessä mm. arvioidaan asemakaavan 8826 vaikutuksia Kalevanharjun maisema-alueeseen, Tampereen kaupunkikuvaan sekä Kalevankankaan muinaisjäännösalueeseen.</p> <p>Korkean rakentamisen selvitystarvetta arvioidaan em. selvityksen ja viranomaisneuvottelun kommenttien pohjalta.</p>
--	--	--

<p>Tampereen kaupungin hulevesiyksikkö 15.10.2020</p> <p>Huleveden hallinnan näkökulmasta OAS on ok.</p>		
<p>Tampereen kaupungin terveydensuojelu 15.10.2020</p> <p>Alueelle tulossa helposti saavutettavaa monimuotoista kaupunkiasumista, jossa on kiinnitettävä erityistä huomiota melun, pölyn sekä ilmanlaadun aiheuttamien ympäristöterveyshaittojen hallintaan. Alueelle on ilmeisesti tulossa myös päiväkotia, jossa ilmanlaatu ja meluolosuhteet on otettava huomioon sekä sisätiloissa, että ulkoilupihalla.</p> <p>Kävely ja pyöräilyreitit tulisi suunnitella myös niin, että ne eivät kulje vain vilkkaasti liikennöityjen katujen varrella.</p>		<p>Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan melu- ja ilmanlaatuselvitys. Mahdollisen päiväkotitoiminnan osalta katso myös vastine ympäristönsuojelulle.</p> <p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkko- ja palveluverkostojen pohjalta.</p>
<p>Tampereen kaupungin ympäristönsuojelu 15.10.2020</p> <p>Asemakaavan laadinnassa tulee huomioida ilmastonmuutoksen vaikutukset. Laajoille kattopinnoille tulisi mahdollisuuksien mukaan asentaa aurinkopaneeleita ja</p>		<p>Asemakaava-alueelle syntyvien laajojen kattopintojen hyödyntämistä viherkatoiksi ja oleskelupihakoiksi tarkastellaan asemakaavatyön pohjaksi laadittavissa viitesuunnitelmissa. Piha-alueiden sekä kattopintojen käyttöä ja rakentamista tullaan ohjaamaan asemakaavamerkinnoilla- ja määräyksillä. Piha- ja kattoalueista laaditaan</p>

<p>viherkattoja, jotka voidaan toteuttaa myös yhdessä.</p> <p>Alueen asukkaiden viihtyvyyteen tulee panostaa ja riittävät oleskelu sekä virkistäytymisalueet tulee selvittää.</p> <p>Hulevesisuunnitelmissa on huomioitava tulvariskit ja myös laadullisesti käsiteltävä hulevesiä ennen niiden johtamista alueen ulkopuolelle. Pohjavesialueella (joka laajentunut) hulevedet tulisi ensisijaisesti imeyttää ja tarvittaessa käsitellä laadullisesti ennen imeyttämistä.</p> <p>Melu- ja ilmanlaatuselvityksien lisäksi on tarkasteltava ratikan aiheuttamia tärinävaikutuksia.</p>		<p>maisema- ja pihasuunnitelma, joiden laajuutta ja viihtyisyyttä arvioidaan lisäksi asemakaavatyön yhteydessä viherkerrointyökalun avulla.</p> <p>Asemakaavatyön yhteydessä laaditaan Lähimaisema, hulevesiselvitys sekä hulevesien hallintasuunnitelma pohjavesialue huomioiden.</p> <p>Raitiotiehanke on teetättänyt Runkomelu- ja tärinämuistion (9.6.2016), jonka mukaan alue ei ole riskialuetta. Lisäksi Raitiotieallianssi tulee tekemään tärinä-, runkomelu- liikennemelumittauksia ratikkareitin varrelta tulevan kevään / alkukesän 2021 aikana sekä kaupunki on kommentoinut mittausohjelmaa. Raportti mittauksista valmistuu elokuussa 2021 ja sen johtopäätökset huomioidaan asemakaavan ehdotusvaiheessa.</p>
<p>Tampereen kaupungin sähkölaitos 9.10.2020</p> <p>Kaavamutoksen ja rakennusoikeuden lisääntyessä myös sähköntarve alueella lisääntyy. Täten Tampereen Sähköverkko</p>		<p>Puisto- ja mahdollinen muu muuntamotarve huomioidaan asemakaavatyön yhteydessä.</p>

<p>tarvitsee alueelle puistomuuntamoille paikkoja.</p>		
<p>Yksityishenkilö 25.9.2020</p> <p>Yleiskaavassa suunnittelualueen pohjois- ja itäosivulla kulkee "pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkko". Ainakaan itäosivulla tällaista reittiä ei taida enää olla.</p> <p>Liikenneverkon tavoitetilaluonnoksessa sen paremmin itä- kuin pohjoisreunassakaan ei kulje minkäänlaista pyörätietä. Sen sijaan Hervannan valtavyölyän itäpuolelle on piirretty kaukaa kiertäviä silmukoita.</p> <p>Miten ajatus pyöräilyn pääreitistä ja puuttuvat pyörätiet sopivat yhteen?</p>		<p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen ydinalueen saavutettavuutta tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta.</p>
<p>Yksityishenkilö 25.9.2020</p> <p>Miksi kevyen liikenteen väylät poistetaan molemmiin puolin Hervannan valtavyölyä ja korvataan kiertoteillä, jotka sisältävät monia vaarallisia risteyskoja ja matkaa hidastavia liikennevaloja?</p> <p>Suunnitelma pidentää ratkaisevasti esim. lastenvaunujen ja pyöräilevän pikkulapsen kanssa liikkuvan matkaa. Uudet linjaukset</p>		<p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen ydinalueen saavutettavuutta tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta.</p>

<p>myös sisältävät paljon nousuja. Valtaväylä itäpuolen nouseva (?) kaarre on vastenmielinen. Suunnitelma on tehty autojen ja hyväkuntoisten, kevyillä vaihdepyörillä ilman ostoksia ja muita taakkoja pyöräilevien ehdoilla.</p>		
<p>Yksityishenkilö 12.10.2020</p> <p>Tulevaan paikalliskeskukseen toivoisin kaavoitettavan myös kunnallista palvelua kuten terveyskeskus ja kirjasto.</p>		<p>Paikalliskeskuksen ydinalueelle ei ole tällä tietoa tulossa pysyviä julkisia palveluita. Asemakaavaluonnoksessa on yleismääräys julkisten palvelujen tilavarauksen huomioimisesta. Julkisissa palveluissa varaudutaan suunnittelualueella pop up-tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistys- sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa.</p> <p>Viitesuunnitelmissa ja asemakaavaluonnoksessa on varauduttu mahdollista yksityistä päiväkotia.</p>
<p>Yksityishenkilö 14.10.2020</p> <p>Runsaan rakentamisen myötä alueelle tulee paljon uusia asukkaita ja koska tarkoitus on</p>		<p>Paikalliskeskuksen ydinalueelle ei ole tällä tietoa tulossa pysyviä julkisia palveluita. Asemakaavaluonnoksessa on yleismääräys</p>

<p>se, että Kaleva-Hakametsän paikalliskeskus olisi monipuolinen ja monimuotoinen asumisen ja palveluiden keskittymä toivoisin, että myös julkisia palveluita tarjotaan. Tarpeen olisi esim. terveysasema ja kirjasto. Mallia voisi ottaa vaikkapa Helsingin Oodista, joka toimii tiedon keskuksena ja palvelee ihmisiä monin eri tavoin ja luo myös yhteisöllisyyttä.</p>		<p>julkisten palvelujen tilavaruuden huomioimisesta. Julkisissa palveluissa varaudutaan suunnittelualueella pop up-tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistys- sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa.</p> <p>Viitesuunnitelmissa ja asemakaavaluonnoksessa on varauduttu mahdollista yksityistä päiväkotia.</p>
<p>Yksityishenkilö 14.10.2020</p> <p>Asemakaavassa olisi hyvä mahdollistaa paikalle myös terveyskeskus ja kirjasto sekä POKille kilpailua kuten Lidl ja Tokmanni.</p>		<p>Asemakaavan 8489 pohjalta Sammonkadun pohjoispuolelle, Kalevan liikekeskukseen on tulossa K-supermarket.</p>
<p>Messukylän omakotiyhdistys ry 14.10.2020</p> <p>OAS:masta ei ilmene, kuinka laajan alueen paikalliskeskusta ratkaisulla tavoitellaan. Paikalliskeskusten vaikutusalueen ja alueelle suunniteltujen palvelujen määrittelyn kautta tulevat selvitettäväksi keskuksen vaikutukset</p>	<p>Asemakaava 8826 koskee paikalliskeskusten ydinaluetta. Koko paikalliskeskusten likimääräiseksi vaikutusalueeksi on arvioitu noin 500 – 600 metrin säde Hakametsän vaihtopysäkillä lukien. Asemakaavatyön aikana laadittavassa kaupallisessa</p>	<p>Messukylän omakotiyhdistys ry ja muut tiedossa olevat alueen asukasyhdistykset on lisätty OAS:maan osallisiksi.</p>

<p>kaupallisten ja julkisten palvelujen saatavuuteen.</p> <p>Liikenneverkkoselvityksen on katettava ne asuntoalueet, jota paikalliskeskus on tarkoitettu palvelemaan. Toimiakseen paikalliskeskusena, suunnittelussa on varmistettava paikalliskeskuksen saavutettavuus kevyen liikenteellä erityisesti Messukylän – Vuohenojan suunnalta.</p> <p>Molemmille puolille Hervannan valtaväylää on osoitettava sujuvat ja turvalliset kävelyn ja pyöräilyn yhteydet.</p> <p>Liikenneverkkoselvityksessä on tarpeen tarkastella myös kevyen liikenteen verkostojen jatkuvuutta ja sujuvuutta osana työpaikkaliikennettä etelän sekä Messukylän suunnasta Kalevaan ja edelleen keskusta sekä keskussairaalan suuntaan.</p> <p>Messukylän omakotiyhdistys ry ilmoittautuu osalliseksi asemakaavan valmisteluun ja esittää, että OAS:maan lisätään osalliseksi myös muut paikalliskeskuksen vaikutusalueella toimivat asukasyhdistykset.</p>	<p>selvityksessä paikalliskeskuksen vaikutusalueena käytetään noin kilometrin etäisyyttä suunnittelualueesta.</p> <p>Paikalliskeskuksen ydinalueen asemakaavassa 8826 alueelle ei ole tulossa pysyviä julkisia palveluita, lukuun ottamatta mahdollista yksityistä päiväkotia. Julkisten palveluiden osalta varaudutaan pop up-tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa. Asemakaava 8826 ei muuta nykyistä julkisten palveluiden palveluverkkoa eikä asemakaavalla ole vaikutuksia julkisten palveluiden saavutettavuuteen tai vaikutusalueeseen.</p>	<p>Paikalliskeskuksen vaikutusalueen kaupallisia palveluja selvitetään asemakaavatyön kaupallisessa selvityksessä.</p> <p>Asemakaavan 8826 sisältöä julkisten palvelujen osalta ohjaa Kantakaupungin yleiskaavan 2040 Paikalliskeskus -merkintä. Asemakaavaluonnoksessa on yleismääräys varautumisesta julkisiin palveluihin paikalliskeskuksen ydinalueella. Julkisten palvelujen tilavarausten toteuttamista voidaan ohjata myös kaupungin ja POK:n kesken laadittavalla toteuttamissopimuksella.</p> <p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen saavutettavuutta tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta. Selvityksissä kiinnitetään erityistä huomioita paikalliskeskuksen saavutettavuuteen ja ohittaviin yhteyksiin itäisten kaupunginosien suunnista.</p>
--	---	--

<p>Tampereen polkupyöräilijät ry 15.10.2020</p> <p>Alue on pyöräliikenteen kannalta keskeinen sekä pääreittien solmukohtana että nykyisen ja tulevan maankäytön saavutettavuuden kannalta. Yleiskaavan mukaisten laadukkaiden pääreittien on toteuduttava.</p> <p>Kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuuden kasvua on strategisena tavoitteena pystyttävä edistämään. Materiaalissa esitetty liikenneverkon tavoitetila ei toteuta tavoitteita, vaan on heikennys nykytilaan, ja on siksi tarkasteltava uudelleen. Jos sama väylä ei palvele hyvin sekä maankäyttöä että läpikulkua, tarvitaan erilliset väylät</p> <p>Hervannan valtaväylän "bulevardisointi" on aito vaihtoehto.</p>		<p>Asemakaava-alueen lähiympäristön kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa sekä paikalliskeskuksen ydinalueen saavutettavuutta tarkastellaan ja tarkistetaan asemakaavatyön yhteydessä laadittavien liikenneverkkoselvitysten pohjalta.</p>
<p>Etäyleisötilaisuus 5.10.2020:</p> <p>Esitetyt kysymykset ja vastaukset</p>		
<p>Aineistossa puhutaan alueen saavuttamisesta kaikilla liikennemuodoilla, miksi kuitenkin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä alueelle ollaan vähentämässä nykytilasta?</p>	<p>Asemakaavatyö on käynnistymässä. Kaavatyön yhteydessä tullaan tekemään selvitys liikennemuotojen kulkuverkosta. Tullaan selvittämään mm. yhteyksiä ja käydään keskustelua osallisten kanssa.</p>	

<p>"Jalankulkija on suunnittelualueella kuningas". Pitänee suunnittelualueen sisällä paikkansa, mutta tuonne saapuminen ei vaikuta sujuvalta muuten kuin ratikalla tai autolla. Muualta kuin Sammonkadun suunnalta tulevat jalankulkijat ja varsinkin pyöräilijät tulevat olemaan ihmeissään, jos nuo alueelle johtavat kevyen liikenteen reitit toteutetaan edes likimain sellaisena kuin viimeisimmässä suunnitelmassa.</p>	<p>Kiitos kommentista</p>	
<p>Tampereen kantakaupungin yleiskaava2040 pyöräilyn pääreitti kulkee Prisman ja HVV välistä suoraan risteyksen läpi jatkuen. Tulevassa 2017-2021 yleiskaavassa pääreittimerkintä jatkunee vielä Hervannan valtavyylää pohjoiseen. Pääreitti on määräyksen mukaan sujuva, nopea ja turvallinen, ja erotettu jalankulusta. Tämä ei luonnoksessa toteudu vaan reitti paitsi sekoittuu jalankulkuaukioon, ei ole merkityllä paikalla. Miten tämä noudattaa kaavaa?</p>	<p>Asemakaavatyön aikana tutkitaan tavoiteverkkoa, eli mihin seudullinen pyöräilyn pääreitti sijoittuu ja mikä muu verkko alueella tulee olemaan.</p>	
<p>Koska saadaan "kuiva" yhteys ratikkapysäkiltä kauppakeskukseen?</p>	<p>Asia tutkitaan suunnittelun yhteydessä. Pysäkkialue oli mukana arkkitehtuurikilpailussa, mutta siihen ei saatu luontevia ratkaisuja kilpailutöissä. Tätä</p>	

	<p>mietitään yhdessä Pirkanmaan Osuuskaupan kanssa. Jos saadaan luonteva esitys, voidaan pohtia mukaan ottamista asemakaavaan. Raino POK:n puolesta: asiakkaan kannalta tämä olisi hyvä ratkaisu ja POK:n puolesta kuulostaa positiiviselta asialta, joten olisi hyvä tutkia.</p>	
<p>Miksi pyörällä alueen läpi kulkevat laitetaan ajamaan hankalasti mutkittelevia reittejä, joissa päädytään helposti tarpeettomiin konflikteihin jalankulkijoiden kanssa?</p>	<p>Asemakaava-alueen kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon on asemakaavatyössä tutkittavia asioita. Myöhemmin selviää minkälaista pyöräilyn ja kävelyn verkostoa lähdetään tavoittelemaan.</p>	
<p>"Kaleva -Hakametsä -paikalliskeskuksen ydinalueella on tavoitteena kaupunkimainen, kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä painottava katu ympäristö." Miksi alueen sisälle ollaan liikenneverkon tavoitetilaluonnoksessa luomassa uusi yhteys autoilulle, jos tarkoitus on painottaa kestäviä kulkumuotoja?</p>	<p>Esitetty yhteys on maanpinnan tason alla, josta olisi mahdollista poistua eri suuntiin pois pysäköintilaitoksesta. Näin voidaan vaikuttaa alueen kokonaiskuormitukseen eri liikkumistapojen näkökulmasta.</p>	

<p>Alueen läpi kulkevien pyöräliikenneyhteyksien tarve on tunnistettu ja kaavoissa jo. Miksi niitä ei ole huomioitu suunnittelun tässä vaiheessa? Miksi jo selvää asiaa täytyy edelleen selvittää?</p>	<p>Nyt käydyn keskustelun pohjalta vaikuttaa siltä, että meillä on vielä keskusteltavaa siitä, mikä tulee olemaan tämän alueen (erityisesti pyöräliikenteen) tavoiteverkko. Tulee tarkastella ja selvittää tarkemmin, jotta saadaan tieto siitä, miten kokonaisuus kytkeytyy ympäröivään maailmaan.</p>	
<p>Saadaanko kaikki logistiikka pois jalankulkualueilta?</p>	<p>POK:n ajatus Prisman yms. logistiikasta (nyt tai jatkossa): Logistiikka on tarkoitus keskittää samaan kohtaan, missä nykyinen logistiikka on. Logistiikkaliikenne tulee teitä pitkin ja risteyksien kautta. Siellä nykyisellä alueella jalankulkijat eivät risteä.</p> <p>Kaupungin vastaus: Nykyisin logistiikka tulee Rieväkadun kiertoliittymästä. Siellä haastavia kohtia muun liikenteen osalta. Nyt selvitetään, josko saataisiin ohjattua reittiä uudelleen, jolloin kaikkien eri liikkumismuotojen huomioiminen olisi parempaa. Liikkuminen olisi sujuvampaa. Rieväkadulta liikekeskukselle meneminen on nykyisellään hyvin haastava eri kulkutavoilla liikkuville ihmisille. Logistiikan sijainnin muuttaminen voisi parantaa liikkumisen eri muotojen turvallisuutta. Pyritään löytämään</p>	

	ratkaisuja, että tilanteet, joissa mahdollista, huolto tapahtuisi maan alta (esim. uudet rakennukset).	
On tarkoitushakuista väittää, että vaatimus sujuvasta pyöräliikenteestä tarkoittaa vaatimusta saada ajaa 30km/h. Miksi pyörällä ajavia ei nähdä järkevinä ja vastuullisina kaupunkilaisina, jotka haluavat liikkua turvallisesti ja sujuvasti paikasta toiseen?	Vuosien saatossa pyöräilyn mahdollisuudet ovat parantuneet. Pyöräilijöiden antamaa palautetta on huomioitu kaavoissa ja kiitos siitä, että olette olleet aktiivisia. Kaavoituksessa pyritään huomiomaan myös monet erilaiset intressit pyöräilyn lisäksi.	
Aluekeskusten läpi pääsee autolla 30-50km/h pääkatuja pitkin. Miksi polkupyörällä ei saisi päästä? Tämä epäsuhta heikentää pyöräilyn houkuttelevuutta suhteessa autoon, mikä ei ole strategian mukaista. Onko Hervannan valtavyöhykän ns. bulevardisointi ja pyöräkaistat sinne ratkaisu?	Kehittämistä on hyvä tehdä erilaiset liikkuvat huomioiden (jos esim. sähköpyörien myötä pyöräilijöiden määrä kasvaa).	
Missä suhteessa alueen korkeisiin rakennuksiin tulee asuntoja / kauppoja / toimistotilaa?	Korkeimpiin rakennuksiin pääasiassa asuntorakentamista, katutasoon	

	kivijalkamyymälöitä. Kokonaisuus kytkeytyy Prisman liiketilojen laajentumiseen.	
--	---	--

